

RUUTIA SUKUPUOLISENSITIIVISIIN URAVALINTOIHIN OPIKSELIJALLE

Minkälaisesta ammattista unelmoit ja mikä siinä askarruttaa?
Onko haaveenasi kouluttautua ammattiin, joka ei ole sukupuolellesi tyypillinen?
Osa ammateista on eriytynyt Suomessa vahvasti sukupuolen mukaisesti, mutta sen ei tarvitse olla sinun ammatillisten haaveidesi este! Tässä esitteessä on muutamia vinkkejä, joiden avulla voit pohtia hakeutumista ja opiskelua sukupuolen mukaan eriytyneillä koulutusaloilla.

ALALLE HAKEUTUMINEN

Ilmaise TE-palveluiden asiantuntijallesi tai oppilaitoksen hakutoimiston työntekijöille kiinnostuksestasi sukupuolellesi ei tyypillisestä alasta ja pyydä tietoa, neuvoa ja ohjausta.

MIELENKIINTO

Onko sinulla jokin erityinen harrastus, joka ei ole perinteisesti sukupuolellesi tyypillistä? Voisiko se innostaa sinua hakeutumaan alan koulutukseen?

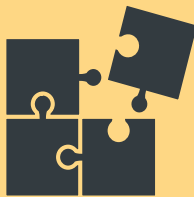
URATARINAT

Katso ja kuuntele erilaisia ammatti- ja uratarinoita. Sukupuolisensitiivisiä tarinoita löytyy mm. www.xamk.fi/ruuti

TESTAA TAIPUMUKSIASI JA VAHVUUKSIASI

Testaa taipumuksiasi ja vahvuuksiasi erilaisilla testeillä ja peilaa testin tuloksia ammattialoihin liittyviin vaatimuksiin/kuvauksiin. Testejä on mm. VIA, Values in Action, Enneagrammi, Belbin tiimiroolitestit ja 16Personalities. Muista, että testit ovat vain itsetuntemuksen apuväline, ei koko totuus sinusta!

HAASTA AJATTELUTAPA (OMAT JA MUIDEN)

Tutustu aloihin, joista sinulla ei ole ennestään tietoa tai aiempaa kokemusta. Pohdi tietoisesti omia taipumuksiasi ja haasta itsesi ja ohjaajasi pohtimaan erilaisia ammattialoja. Ammattien kuvauksia löytyy mm. ammattinetti.fi -sivustolta. Ajattele 360°, älä tyydy vähempään!

AVOIN AMK

Avoimessa AMK:ssa suoritetut opinnot voidaan lukea hyväksi tutkinto-opiskelussa. Jos sinulla on jo ennestään AMK-tutkinto, voit täydentää tutkintoasi alakohtaisesti eri moduulien avulla.

TESTAA ITSEÄSI SUKUPUOLELLE EI TYYPILLISELLÄ ALALLA

Tutustu alaan esimerkiksi työkokeilun tai vapaaehtoistyön kautta.

AIEMPI OSAAMINEN

Tutki, minkälaista aiempaa osaamista sinulla on ja liittykö se johonkin sukupuolelle ei tyypilliseen ammattialaan. Mieti miten ja missä ammatissa voisit hyödyntää aiempaa osaamistasi.

TYÖVOIMAN TARVE

Tutki alueesi työvoimapolusta kärsiviä ammattialoja. Olisiko joku niistä sinulle sopiva? Pysähdy miettimään, tutki lisää, ole yhteydessä alan työpaikkoihin äläkä anna sukupuolesi vaikuttaa tähän mahdollisuuteen!

SUKUPUOLTEN MONINAISUUS

Sukupuolten moninaisuus työyhteisöissä on sallittua ja toivottavaa. Monet ammattialat kaipaavat juuri sinunlaista hyvää ja avarakatseista tyyppiä joukkoonsa!

RUUTIA SUKUPUOLISENSITIIVISIIN URAVALINTOIHIN OPISKELIJALLE

Opintojen aikana ole oma itsesi ja mielenkiintojesi edustaja. Hio osaamistasi ja valmistu oman alasi parhaaksi osaajaksi. Ole avoin, sovelta ja muotoile oma osaamisidentiteettisi alalle sopivaksi ja kilpailukykyiseksi sukupuolestasi riippumatta.

YHTEISÖLLISYYS

Ole utelias ja kiinnity opiskelijayhteisösi ammatillisiin keskusteluihin. Huomioi kaikki sukupuolet yhdenvertaisina opiskeluyhteisön jäsenenä. Edistä omalla puheellasi ammatillisuuden kiinnittymistä osaamiseen ja taitoihin, ei sukupuolisidonnaisuuteen.

AKTIIVINEN OPISKELIJA

Sukupuolen mukaan eriytyneillä aloilla opiskelevana osallistu ja opettele aktiivisesti alaan liittyviä kaikkia työtehtäviä. Pyydä rohkeasti apua tai lisätietoa, mikäli jokin asia ei ole sinulle itsestään selvää.

TUTKINNON MUOTOILU

Muotoile omaa osaamistasi ja erottautumiskykyä valitsemallasi ammattialalla tutkintorakenteen puitteissa. Hyödynnä eri alojen osaamismoduuleita tai aiempia opintojasi.

OMAN ALAN MARKKINOINTI

Esittele rohkeasti omaa alaasi muille, ole esikuvana alalle hakeutuville. Muuta alaan liittyviä sukupuolisrooleihin liittyviä uskomuksia omalla esimerkilläsi esimerkiksi uratarinan avulla.

TYÖTEHTÄVIIN TUTUSTUMINEN

Harjoittele tutkintoosi liittyviä työtehtäviä laaja-alaisesti. Älä tyydy perinteiseen sukupuolenmukaiseen työtehtävien jakamiseen. Esimerkiksi hoivaan, fyysisyyteen, tekniikkaan, digitaalisuuteen ja johtamiseen liittyvät tehtävät sopivat kaikille sukupuolille.

Ole rohkea valitessasi harjoittelupaikkaa ja käy työnantajan kanssa keskustelua työtehtävistä. Valitse sellainen paikka, jossa voit harjoitella alaan liittyviä työtehtäviä kattavasti. Älä suostu sivustakatsojan rooliin, älä myöskään hakeudu sivustakatsojaksi itse.

HARJOITTELUPAIKAN VALINTA

OSAAMISEN MARKKINOINTI

Sanoita omaa osaamistasi ja tutki omaa osaamisidentiteettiäsi. Osaamisidentiteetti muodostuu tiedoista, taidoista, toimijuudesta, sopeutumiskyvykkyydestä, sosiaalisista taidoista ja muutoskyvykkyydestä. Markkinoi osaamistasi nykyaikaisesti ja erotaudu muista!

HARJOITTELE JA PYYDÄ APUA

Harjoittele alaan liittyviä työtehtäviä ennakkoluulottomasti. Pyydä neuvoa ja esimerkiksi apuvälineitä, ergonomiohjeita tai kädestä pitäen ohjausta tehtävän suorittamiseksi. Viisaa pyytää apua ja oppii enemmän!

SOVELTAMINEN

Sovella tietojasi ja taitojasi, hyödynnä aiempaa osaamistasi ja vahvuuksiasi.

KOHTI TASA-ARVOISTA TYÖELÄMÄÄ

Ole rohkea ammattialasi uudistaja. Jatka valmistumisesi jälkeen sukupuolen mukaisen ammattialan eriytymisen purkamiseen liittyvää työtä omalla toiminnallasi ja ryhdy esim. alumniksi.